

Universitätsbibliothek Paderborn

**Nuclevs Coppensteinivs Conceptvvm Prædicabilivm In
Dominicas Festaqve omnia per Annum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1624

Dominica X. Post Trinitatem. Cum appropinquaret Iesus Ierosolymam,
videns ciuitatem fleuit super eam. Lucæ 19.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51556](#)

Seruat naturam.

3. O vim eleemosynæ: maiorem totius vi naturæ; quæ nec vnum abolere peccatum valet. Neque id potuit totum diluum; non ignis Eliæ de cœlo deuocatus: non Samaritana famæ: non Circumcisionis cultus: non Aaronis sacrificia: Eleemosyna potuit.

*Placat.**Vincit bello*

II. Placat ea implacabilem. 1. Jacob, Gen. 33. sciens iram Esau, ait secum: *Placabo eum muneribus.* 2. Ita Rex, Luc. 14. non valens cum 10000. resistere venienti cum 2000. missis legatis, pauperibus: rogat ea, que pacis sunt.

Judicio.

Psalm. 111. *Iucundus homo, qui miseretur & commodat, disponit sermones suos in iudicio:* quia in eternum nō commouebitur, quasi dicat: Securus ac latus agit, aduocatum sibi conciliat in iudicium per eleemosinas.

Seruat in periculo.

Raab, Ios. 2. exploratores spicis cooperuit, quæ fitos ad necem: Ideo in excidio rursus & ipsa meruit seruari. Spicæ sunt eleemosynæ, quæ seruant in excidio mundi. Ergo Luc. 11. *Quod supereft, date eleemosynam.*

Ditat.

III. Hæc data liberaliter, ditat etiam dantem. 1. Vidua Eliseo dedit; & recepit oleum in redundantia. Quo plurimæ fundebat in vase; hoc plus de vase suo manabat. Sinas in vase tuarum opum intrare misericordiam; & ea centuplicabit opes. 2. Ut putealis, quo plus exhausturit; hoc copiosius inferne subintragat. 3. Aquæ stagnantes putiscunt; ranas, bufones, &c. prognoscunt; fluentes vero nitent argenteæ, sanæ. Ita thesauri conditi peccata affinit: expositi gratiam prouocant.

Frustrificat

4. Frumentum conditum fit esca murium: creditum terra frustificat. Sic opes non in area, nec in tuis, sed in manibus pauperum crescent. Psalm. 111. *Dispersit, dedit pauperibus: Inflititia eius manet in seculum.* 5. Aquilam multæ sequuntur aues: quod de præda sibi reliqua pascat eas: At vultur, & vrsus, quam deuorare neque-

Generosus est animus.

unt, abscondunt: hoc ignobiliora sunt animalia: Aquilæ, sunt eleemosynarij, avari, vultures, foedique vrsi.

Perora. Facta recapitulatione, & communicatione cum auditoribus institutâ. Quid audio de te Pastor? Redderationē. Heb.

13. Ipsæ enim per uigilant quæ rationem reddituri pro animabus vestris. Qualem Jacob reddidit Labano. Gen. 31. Viginti annis fui tecum, ones tuae, & capre steriles non fuerunt; arietes gregis tui non comedî, nec i captum à bestia ostendit tibi: ego dannum omne reddebam. Quicquid furto deperibat, à me exigebas. Item Ieremias c. 13. Vbi est grex tuus, qui datus es tibi? Pecus inclytum tuum? Quid dices, cum visitauerit te? Nunquid dolores non apprehendent te, quæ simulierem parturientem?

Quid audio dete Sacerdos? Vixisti ut præco, an ut prædo? Ut Sacerdos, an sacrilegus? Prælati in star, an Pilati? Ut doctor, an seductor? Certe 1. Corint. 4. Sic vos existimet homo, ut ministros Christi, & dispensatores ministeriorum Dei.

DOMINICA X. POST TRINITATEM.

Cum appropinquaret Iesus Ierosolymam, videns cinitatem fleuit super eam. Lucæ 19.

M Ardochæus, Esth. 6. Regis quidem Assueri iussu à Principe Aman circumducebatur per urbem cultu & honore regio: at animo tacite gemebat instantem Iudaicæ gentis cædem, toto iam regno indictam. Ita hic Iesus futurorum prævisor.

Circa quod nos

I. De efficiacia, & præstantia lachrymarum.

II. De ierosolymitanæ clade.

III. De causæ cladis.

IV. De lachryma Christi.

V. De peccatis deplorandis.

VI. De amore patriæ.

PARS

PARS I.

De officia, & prestantia lachrymarum.

Lachrymae rumprecessivæ.
1. **S**anctorum Lachrymarum magna semper laus exicit apud S. Patres.
1. Cassianus in Psalmis ait, fletum esse cibum animarum, robur sensuum, peccatorum absolutionem, & lacrimum.

Bern. in serm. Delicia Angelorum sunt lachryma nostræ. 3. Hier. in Epist. ò lachryma humilis, tua est potentia, tuum regnum. Tribunal Iudicis non vereris; accusatoribus silentium imponis. Non est, qui te accedere vetet. Magis crucis diabolum, quam pœna infernalism. Quid plura? Vincis invincibilem, ligas omnipotentem, inclinas Filium Virginis. 4. Et Dominus Matth 5 Beati, qui lugent, quoniam ipsi confortabuntur.

Exempla.

1. Beatus fuit Dauid. 2. Reg. 12. per lachrymas: his enim vitam, regnum, vitorias, &c. debet. 2. Ezechias mortis sententiam lachrymis ad XV. annos prorogari fecit. 4. Reg. 2. Nam conuersus ad partem fleuit. 3. Petro, Matt. 26. lachrymæ gratiam restituerunt. 4. Veniam Magdalena impetrarunt. Luc. 7. 5. Hinc Chrysostomus, hom. 15. in Matth. eas secundum baptismum nominavit.

Dant temporalia.

1. Proinde suadet Ierem. 19. Laya à malitia, Ierusalem, cor tuum, ut saluafias: quasi dicat: Messias quidem sanguine eluet: at tu lachrymis id interim praesta. 2. Huc Psal. 73. Tu contribulasti capita draconum in aquis, id est: peccata capitalia committentium. 3. Præmonstratum fuit peccata olim in mari rubro submersa fore. Sicut Exod. 14. Aquæ operuerunt currus & equites cuncti exercitus Pharaonis. Nec unus quidem superfuit ex eis.

Beant.

II. Beati igitur, qui seminant in lachrymis: quia in exultatione met. Ps. 125. 1. Vim earum notat, qui clamabat. Ps. 125. Auribus percipe lachrymas meas. Alij legunt: Lachrymas meas reponere in ventrem tuum, intimæ quasi es-

Thesaurizant Deo.

sentiæ. 2. Conduntur ex in thesauris Dei; sunt tuba pietatis, ianitrices ecclii, bases pœnitentiae aduocatae peccantium.

Job. 10. Dimitte me, ut plangam paupulum *sunt pri-*
dolorem meum; antequam vadam. 2. Psal. 38. *pri mo-*
Quoniam adversa ego sum & peregrinus, remit-
te mihi ut refrigererer, priusquam abeam, & non
revertar. En vita prolongationem petie-
runt, non alia de causa, quam lachryma-
rum. 3. Ethic vallis lachrymarum: par,
ut in exilio, sicut captivi Hebrei super flu-
mina Babylonis; hic sedamus ac fleamus, dum
recordamur tui Syon. Ps. 136. In salicibus su-
pendamus organa mundi, memores steri-
litatis nostræ.

4. Babylonii ad musicam auditam ad-
orant statuam Nabuchodonosoram: *Non mun-*
di. Dan. 3. Veri Israëlitæ etiam vultusauer-
tunt. 5. Dicunt Ps. 6. Lauabo per singulas no-
tes lectum meum: lachrymis meis stratum me-
um rigabo.

III. Deus olim angelos emisit dicens. *sunt bean-*
1. Ezech. 9. Ite, signate omnes, qui lugent su-
per iniquitates, quæ sunt in medio Ierusalem.

Notahic, 1. Beare lachrymas. 2. Lugere pro peccatoribus signum esse prædesti-
nationis. 2. Dauid 1. Par. 14. ethnicos expu-
gnarat, fuderat, fugarat: Dereliqueruntque
ibi Deos suos; quos Dauid iussit exuri. Cur? *sunt sacri.*
quærit Augustinus. *Quia, inquit, cum la-*
chrymis sacrificarunt eis: cum soli Deo regum
huius sacrificium debeatur.

Et ipso Iesu dignæ sunt lachrymæ: Nā Digna Iesu.
videns ciuitatem fleuit super eam.

PARS II.

De Ierosolymitana clade.

Salem, Iebus, Solyma; demum Ieroso- *Solyma 4.*
lyma ab Dauid nuncupata, mōti per *moenitas.*
ameno insidebat, mollibus cincta montibus, hinc Moria, in quo Templum; in-
de Syon, in quo arx. In ea ante deuastatio-
nem erant incolæ plus quam 200 000.

Ob peccata clades passa varias est: Di-

Clades.

B b 3 ripuit

ripuit eam Antiochus: Nabuchodono-
for euertit: Vespasianus excidit. Quod,
qui vidit, descripsit Iosephus libr. 6. ca. 15. de
bello Iud. tempore oblidionis periisse, ait,
peste, fama, gladio 110000: venditos 30.
homines vno denario. Iustū iudicū Dei!

Predicia.

1. Prædictum Psalm. 68. Fiat habitatio
eorum deserta; & in tabernaculis eorum non
sit, qui inhabitet. 2. Daniel. 9. Finis eius vaſti-
tas; & post finem belli statuta desolatio. 3. Isai.
1. Relinquetur filia Syon, vt vmbra culum in vi-
nea, sicut rugurum in cucumber. 4. Matth.
23. Ecce, relinquitur vobis domus vestra deser-
ta. 5. Vaſtationem Deus iussit Ezechielē,
c. 4. depingere in laterculo, cum toto ap-
paratu obſidionis: Quod alij de Chal-
dæorum, at Rupertus de Romanorum
euſtatione intelligit.

Euaſtatio.

Tanta fuit tunc vrbis maiestas; vt, te-
ſte Galatino libro 4. de arcan. cap. 59. eam di-
cerent hortum fructuum aureorum. Tanta-
rum ciuitas diuinarum erat at Syri, Ba-
bylonij, Romanis fructus eos autunarunt.

*Instaura-
rio, sed cum
defectu
multo.*

II. Reuerſi, 1. Esdr. 3. è Babylone restau-
rarent quidem templum: sed quinque ei
defuisse refert Galatinus: Ignis sacer, o-
lim celo lapsus in aram, Arca, Rationale,
oleum vunctionis. Responsa Dei. Vel, vt
alij, Arca, Vrnamannæ, Virga Aaron,
Flores eius & amygdala, & Velum arcæ.
Ergo cecidit Babylon; cecidit, & fuit ruina
illius magna. Luc. 6. Ita de Idumæis, dictu-
ris, facturisque, Psalm. 136. Exinanite, exi-
nanite usque ad fundatum in ea. Hic Do-
minus: Venient dies, &c.

*Cæcitas
vrbis eio-
ſenditur
ſignis pal-
pabilibus.*

At tanta cæcitas, vt non cognoscas.
1. Phreneticus, quo maiore laborat
vesania, mortique propior est, eo minus
fennit, vel curat; at astantes compatiuntur:
Ita peccator quo maior, hoc minus
cognoscit; At Angeli dolent, &c. 2. Ut
Threnorum 1. Ieremias: Sordescens in pedibus
eius: nec recordata effinis sui. Sic iam Domini-
nus. 3. Isaias c. 20. prænuncians captiuita-

tem Assyriam, nudus per vrbem oberra-
uit. 4. Ieremias c. 27. catena grandi onu-
ſus, Babyloniam captiuitatem prædi-
cebat. 5. Jonas 3. cap. eo modo nudus int̄
Nini uen, quo balæna eum respuerat. 5.
Iesuſ hodie lachrymans init. Non letatur
in perditione vitiorum; vt ait Sapiens c. 1.

P A R S . III.

De causa cladis Ierosolymitanæ.

I. Peccata publica sunt eversorum re-
gnorum, ac vrbium causa. 1. Sic Pen-
tapolis perit igne de celo. Samaria fa-
ruinata, orbis dilutio, Solyma eu-
statione perit. 2. Peccata sunt causa Re-
probationis sola. Oſea 3. Perditio tua ex te,
Israel; tantum ex me auxilium tuum.

3. Itaque Dominus defleuit culpam, &
poenam. De hac Oſea 2. Comedite ambeſtia
agri, & visitabos super eam dies Baalim, qui-
bus accendebat incensum. Male impiis! At, I-
ſa. 79. Ne tradas bestias animas conſtentium tibi.
Chaldæa paraphrasis sic: Populus bestiarū
ſimilibus animas discentium legem tuam. His
relinque ſemen: iſtis nec lapidem ſuper lapide.

Causa flendi hoc maior; quod preter-
ita, praefentia ſingulorum Cleri, populi,
&c. & futura vrbis videret, vt Homo
Deus. Ideo cum Sophonia, cap. 3. Flebat,
& quaſi dicebat: Vt pueraricatrix, & re-
dempta ciuitas! Principes eius in medio eius,
quaſileones rugientes: Iudices eius lupi, reſpere
non relinquebant in manu. Prophetæ eius veſa-
ni, viri infideles, ſacerdotes eius polluerunt San-
ctum, iniuste egerunt contra legem.

II. Vnde 1. bene Amphides dixit Vrbes, Cuiusq[ue]
theatrafortuna & tragediarum. 2. Et Stra-
tonicus Athen. egressus Heraclæa, reſpe-
xit ad vrbem curiosius; interrogantique
cauſam, ait. Pudet si videar exire ē lupanari.
Adeo flagitiosa Heracleotarum vita erat.
At præ Solyma ſceleribus nulla fuit vr-
biu[m] vñquam.

Saxones priſci, teste Goropio, foelicem Non aut
ſtatū honesta.

statum repræsentabant per statuam armatam (militari concordia,) nudam pectori, (id est, fidam,) diuerficolorem (in varietate ordinum, & opifiorum;) cū bilance, (iustitiae;) iuxta eam vrsus, (caturorum amantisimis,) idemque pugnando supinus quasuis bestias vincit: Ita cœlum qui spectat, quasuis ærumnas tolerat. Statuæ adscriptum: Certam victoriam polliceor venerantibus. Non talis Sodoma: Sed Isai. 1. Omne caput languidum, & omnem cor mœrens. Ideo Non relinquetur &c.

III. Significat ea ruinam animæ peccataricis. Heu qualis rerum qualium hic vanitas? 1. Sensit David, & dixit: Ad nihilum redactus sum; & nesciui. 2. Si omnes creaturæ in cœlo & terra conspirarent in hominem, nocere tantum non possent; quantum peccatum. 3. Imo nec Deus vllis pœnisalis lædere potest tantum. Proin orco debetur peccatum: Adeo malum culpæ superat infinitis modis omne malum pœna. 4. Deinde culpæ malum repugnat Diuinitati; non pœna malum: Ut Deus in assumpta humanitate potuerit, quasi, mori: at non peccare: potuit induere formam serui, & peccati, non peccatum. D. Th. 1. q. 48 art. 6. ait: Malum culpæ maius est omnimalo pœna sensus, & damni. Quem id igitur in anima lapidem super lapidem relinquit?

PARS IV.

De lachryma Christi.

Dominus I. Q Vater Dominus fleuit. Primus, Sap. 7. Primam vocem similem omnibus emisit plorans. Dein, Ioan. 11. Lazarum suscitans. Tertio, in Cruce, Hebr. 5. Cum lachrymis & clamore valido exauditus est. Quartus hic, M. Marcellus, ait Val. Max. 1. 5. c. 1. visus ex edito loco Syracusis, ab se expugnatis, fleuit. Ita Dominus visâ Solymâ, totâ ab vitiis iam vastata.

Ethnici dedecori ducebant lacrymari

Regé. Vnde Alex. Magnus Poëtam occidit, & suâ tragediâ Regé fecerit lachrymari: 1. Sed Prou. 12. Viscera impiorum crudelia: 2. Et Amos 6. Væ, qui opulenti alii in Syon! Nihil compatiebantur super contritione Ioseph. 3. Er fletu suo Dominus eam barbarie refutat. 4. Docent lacrymæ contemnere mundum. Eccl. 2. Risum reputavi errorem. Et gaudio dixi: Quid frustra deciperis?

Proinde 1. Eccles. 7. Meleus est ire ad domum luctus quam addomum cōtiuij. 2. Dominus, Ioan. 6. Væ vobis, qui ridetis, quia fletis. 3. Iac. 4. Ritus vester in luctum conuertetur. Et nunquam legitur risisse Dominus.

II. Flet super eam. Offert enim misericordiam prius, quam iustitiam stringat. Fletum misericordiam

1. Sicut præcepit olim Israelitis. Deut: offert. 2. Si accesseris ad expugnandum ciuitatem, offeres ei primum pacem. Si acceperit, & aperuerit tibi portas, cunctus in ea populus saluabitur, & seruet tibi sub tributo: Sin autem fœdus inire noluerit, & coperit contra te bellum, oppugnabis eam. Ita Deus agit cum homine.

2. Id indicatum fuisse in Nube, & Cœlum ignea putat Clemens Alex: Quos ergo nubes non ferunt misericordia, ignis vastat: Et ideo, quis quis reuicit umbram refugientem, ignem sentiet ambarentem.

Flebit, oculo uno misericordiam, altero iram fundens venturam. Vna Deus & protegit, protegit peccatores, altera manu punxit.

1. Job. 14. id innuit: Quis tribuat, vt in inferno protegas me & abscondas me, donec pertranseat furor tuus? Vindicem orat esse, & patronum sibi. 2. Ita Deus & Cherub in Diffusus Propitiatorio considerabat, Exod. 25. Hoc delicta autem erat coopertorum Arcæ; in qua legis tabulae. Significatur Leges & peccata tegi, quasi, ne videns ea vindicet iustitia. 3. Psalm 31. Beati quorum remissæ sunt iniuriantes, & quorum testæ sunt peccata, id est, dissimulata à Deo, usque dum pœnitentia deleantur. 4. Ezech. 10. Expadiamus teum meum super te, & super ignominia tuæ. 5. Isa.

Flebit pie decess.

5. Isa. 38. Projecisti post tergum tuum omnia peccata mea. Sic hic videns ciuitatem fleuit. Vbi vnquam super pagum fleuit?

Doles ob
dilecta no
stra.

III. Maledictæ vrbes, quæ domino lacrymas cieris. 1. Cogitis ad pœnam: Isa. 1. Heu: consolabor de hostibus meis, & vindicabor de inimicis meis. Dolentis vox hæc, & coacti: Sic & tu. Ecclef. 22. Super mortuum plora: defecit enim lux eius. Et super satum plora: defecit enim sensus eius.

Orandum
pro pecca
toribus.

2. Super hic significat propter. Et propter hominem flebit Deus; cui omnes alia creature sunt gaudio? Psal. 103. Latabitur Dominus in operibus suis. Hæc perseverant in ordinatione eius: at homo exorbitat heteroclitus. 3. Ideo Pænitentia ait, me fecisse hominem, Gen. 6. Etiam flet propter eum.

Tardus ad
vindictâ.

IV. Adeo distimilis est hominibus in vindicando. Hi exultant, vt capti præda, de occasione vindicandi nausta: 1. At tu Domine Non delectaris in perditionibus nostris. 2. Imo dictans sententiam diluuij, Gen. 6. dolore cordis tactus intrinsecus es. 3. Unde miratus Domini in se sicutiam Job querit, Cap. 10. Nunquid oculi carnei tibi sunt: & sic ut videt homo, tu videbis? Hui! homo hostem vtorum intuetur.

P A R S V.

De peccatis deplorandis.

Deflenda
sunt pecca
ta propria.

I. Isce tua ipse peccata flete. Nec frustra: 1. Ezech. 18. In quacumq[ue] hora in gemuerit peccator, omnium iniquitatum eius non recordabor. 2. Idecirco Dominus, Luc. 23. Nolite flete super vos, & filios vestros, qui peccasti. 3. Et Petrus exiuit foras, & fleuit amare. Luc. 21. 4. Purgatorium nulli extinguet vilius oceanus; at vna potest lacrymula. 5. Flagrat domus? affusa aqua deflagrat. Ardes concupiscentia? Iniecta peccantie lacryma suffocat ardorem. 6. Tunc proxima serenitas est; cum nubes resoluuntur in aquas. Rumpe nubem peccatorum; & fluent aquæ dolorum; & vere etiam gaudiorum.

Nec tua solum: sed & aliorum deplage delicta. 1. Sic Paulus, Rom. 6. Tristitia ^{Lugens} sunt & mibi magna est, & continuus dolor cordi meo. Iena, Optabam enim anathema esse pro Christo pro Fratribus. 2. Item 2. Cor. 2. Ex multa tribulatione & angustia cordis scripti vobis, per multas lacrymas: Ut sciat, quam charitatem habeat abundantius in vobis. Hanc negligi charitatem queritur Augustinus: Sunt ne in te, Christiane, viscer a compassionis; qui plangis corpus, a quo recepit anima; & non plangis animam, a qua recepsit Deus? 4. Ideo de anima iusti, Cant. 7. Oculi tui sicut piscina in Hesbon. Cum igitur tanta sit hodie materia fleti: Quis dabit capitime aqua, & oculis meis fonte lacrymarum, & plorabo die ac nocte? Ier. 9.

II. Sed elieu; planctus peccatorum a- Sed id in liorum iam pene in solis coenobiis co- peneficiatur hospes: rei foris exultant in rebus tum & pessimis, & ijs indormiunt. Qualis in tem- giosum peste Ionas cap. 1. cum clamarent viri ad Deum suum, & miserunt yasa, que erant in nau, in mare; vt alluiaretur ab eis; & Ionas dormiebat sopore grauit.

Vacuos habent coenobitæ animos ad agnoscendam peccatorum & multitudinem, & magnitudinem, 1. Vt Petrus ad Simonem Magum, Act. 8. In felle amaritudinis, & obligatione peccati video te esse. 2. Vbi malitiam peccati notat infinitam: sicut Redemtionis pretium infinitum est. 1. Cor. 6. Emi enim estis pretio magno. Duo infinita in uno peccato mortali: 1. offensa Dei preti; 2. & spreti pretij redemtionis. 3. Sicut posset in Deum cadere dolor, infinite doleretur ob peccatum. Hinc Eph. 4. Nolite contristare Spiritum Sanctum Dei. 4. Quia & fugat Deum è templo suo peccatum; non quidem effectiue: cum si Deus omnipotens: sed demeritorie, ait Scotus, per peccatoris & Dei auersiōnem mutuam. Vt, Genes. 31. ab Jacob La- ban auersus: Video faciem patris vestri, quod nō sit erga me, sicut heri & nudi in tertius.

PARS

P A R S VI.

De amore Patriæ.

Amor pa- I. Fleuit super eam : Forsan ut iustum in
tristis na- patriam amorem ostenderet. Hunc
turalis. natura inservit omnibus ; vt vel sanguinem pro ea fundere dulce sit, & glorio-
sum. Exemplis plena omnia. 1. Codrus Rex Athen. (audito oraculo, tum pacem
fore patriæ, si Rex oppetiisset:) vel men-
tito habitu se hostium ferro obiicit. 2. M.
Curtius Rom. caput pro vrbe deuouit, in
apertum fori chasma eques insiliens,
maneque placavit, hiatu coeunte.

3. David, 1. Reg. 17. amore patriæ Golia-
thum aggressus est cum Deo. 4. Judith. cap.
10. se Assyriis obtulit & Holoferni ; pa-
triarche liberauit. Esther pene similiter.

5. L. Sylla victor in Prænestinos gla-
dio sauiens, vni iussit pari quondam
hospiti suo: qui aiebat: Nolo patre mee ex-
tingtori vitam debere. 6. Vt cicada, sole su-
perfluante, moritur potius in loco, vbi
nata est, quam inde cedat longius. 7. Hinc
prisci quidam, ait Plinius, natos primum
in terram deponebant, quasi in gremiu-
veræ matris communis. Terramque di-
cebant ter bonam: quod natos excipiat: vi-
uos sustentet: mortuos recipiat.

8. Hinc patriam miseratus est Domi-
nus. 9. Ita & David pro suis peccatis de-
precans Ps. 50. Misere mei Deus: statim pa-
triæ meminit: Libera me de sanguinibus Deus:
id est, de hostiis sanguinolentia: Et Beni-
gne fac Domine, in bona voluntate tua Syon; vt
adficentur iuri Ierusalem: que ipsius patria.

Tria mala II. Fleuit super eam. 1. Nam Eccles. 26.
ciniatis Atrib. timuit cor meum, & à quarto facies mea
sunusque metuit; Deleturam ciuitatis, & Collectionem
populi, & Calumniam mendacem. Conten-
tio, Conspiratio, Calumnia vrbis sunt
tria pessima Kappa. Hæc futura deflet
Dominus. 2. Quidam ait: Pallas, vrbium
Domina, tribus immanissimis beluis delectari;

Noctua, Dracone, & Populo: Hoce est: Ignor-
antia nocti uaga, Inuidia visu acutissima,
& turba populari. Hæc fleuit Dominus,
vt homo: et si Deus.

Sinete plorare; quia dignitas imperatoria
non impedit illum esse hominem; aiebat Phi-
losophus studentibus Imperatori, ad tri-
ste nuntium acceptum flenti, vt flere de-
sisteret: quod indignū esset Imperatore.

DOMINICA XI. POST TRI-
NITATEM.

Duo homines ascenderunt in templum,
vt orarent: unus Phariseus, &
alter Publicanus.

Luc. 18.

I. **S**aias 40. ait: Omnis vallis exaltabitur, &
Omnia mons & collis humiliabitur. Et erunt
prævia in directa, & aspera in vias planas. Fa-
ctum hic in duobus iustis, & dictum à Do-
mino: Omnis, qui se exaltat, humiliabitur; &
qui se humiliat exaltabitur.

De quo nos

- I. De superbia detestatione.
- II. De orantu Pharisæi fastu.
- III. De orantu gloriatione.
- IV. De precum submissione.
- V. De laudis proprie amantibus.
- VI. De orantu Publicani pudore.
- VII. Parænesis, seu praconium Humilitatis.
- VIII. Enconium humilium.

P A R S I.

Detestatio superbie.

I. **S**uperbia, ait Aug. 4. ciuit. c. 15. est peruer- Superbia
se celstitudinu appetitus. Vel vt lib. ad In- vitorum
no. Est inordinatus amor propriæ excellentiæ, reterima
Addit D. Tho. 2. 2. q. 162. per quam se quis est.
extollit supra id, quod est ei præfixum diuina
regula. Alludens ad illud 2. Cor. 10. Nos non
in immensum gloriamur; sed secundum men-
suram regule, quam mensus est nobis Deus. Vel

Cc vt